

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

16 oktober 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Interpellatie van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de houding van de Vlaamse regering ten aanzien van het spreidingsplan van federaal minister Bert Anciaux inzake geluidshinder op en rond Zaventem
Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over grensoverschrijdend milieuoverleg, naar aanleiding van de plannen voor een nieuw milieubelastend bedrijf in het Franse Halluin vlak bij Menen

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de uitvoering van het raamakkoord Blankaartbekken

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 16 oktober 2003

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.04 uur.*

Interpellatie van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de houding van de Vlaamse regering ten aanzien van het spreidingsplan van federaal minister Bert Anciaux inzake geluidshinder op en rond Zaventem

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Rompuy tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de houding van de Vlaamse regering ten aanzien van het spreidingsplan van federaal minister Bert Anciaux inzake geluidshinder op en rond Zaventem.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het is belangrijk dat we in het Vlaams Parlement gebruiken van de gelegenheid om met de Vlaamse regering van gedachten te wisselen over het spreidingsplan-Anciaux. Mijnheer de minister, u hebt zelf gezegd dat hij daarover met u geen overleg heeft gepleegd. Ook het Brussels gewest werd daar niet bij betrokken. Het is natuurlijk te betreuren dat een plan wordt gelanceerd waarvan het statuut totaal onduidelijk is. Het werd immers niet goedgekeurd door de federale regering.

Het gaat om het zogenaamde Bru Nord-plan van de minister van Mobiliteit en een team van experts. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van BIAC, Belgocontrol en de federale overheidsdienst Mobiliteit. Het actieplan Bru-Nord – het plan-Anciaux – is niet goedgekeurd door de federale regering. Er is daarover ook geen overleg gepleegd met het Vlaams of Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Mijnheer de minister, het is toch een belangrijk politiek feit dat iets wat de hele regio beroert, zo wordt gelanceerd. De mensen worden in onzekerheid gebracht omtrent de draagwijdte van het plan, terwijl niemand weet wat het statuut ervan is. Wat is uw houding ten aanzien van het plan-Anciaux ? Waarom werd daarover geen overleg gepleegd ? Beantwoordt het aan de criteria waaraan het spreidingsplan zou moeten voldoen ?

Mijnheer de minister, het verwondert me dat u tot nu toe nog niet hebt gereageerd. Dat staat in schril contrast met de houding van de Brusselse minister, de heer Gosuin. Ook ten tijde van minister Durant was het Brussels gewest systematisch actief. Het Brussels gewest heeft toen ook geluidsnormen opgelegd, die daarna gedurende een jaar werden opgeschort. Ook uw voorganger, mevrouw Dua, had eerst ingestemd met het concentratiemodel. Daarna werd daar van afgestapt. Toenmalig minister Dua heeft steeds een passieve houding aangenomen. De Vlaamse regering heeft geen rol van betekenis gespeeld.

Mijnheer de minister, we hopen dat u, als kersvers minister, anders zult reageren. U bent door het Vlaams Parlement verkozen om de belangen van Vlaams-Brabant, van de mensen die op Vlaams grondgebied wonen, te verdedigen. We verwachten dat u een standpunt inneemt dat ingaat tegen de stemmingmakerij waaraan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich schuldig maakt.

Ik zal het plan hier niet helemaal uiteen zetten. Het komt erop neer dat een actieplan in verschillende stappen naar voren wordt geschoven en dat er wordt geopteerd voor een spreiding van de vluchten. Iedereen heeft van bij de aanvang gezegd dat die spreiding moest gebeuren. Het concentratiemodel was niet verdedigbaar. De noordrand was daarvan het grote slachtoffer.

Van Rompuy

De vraag is natuurlijk of de gekozen routes en banen wel conform zijn met wat gewenst is. Met andere woorden, resulteren ze niet in situaties waarbij bepaalde delen van de bevolking meer worden getroffen dan andere. Wij zetten grote vraagtekens bij dat plan. Zo werd nagelaten rekening te houden met de resultaten van het geluidsspreidingskadaster. Er moest een inventaris worden gemaakt van de geluidsimpact in alle zones rondom de luchthaven. Dit stond trouwens ook in het regeerakkoord. Minister Anciaux geeft nu toe dat hij daar geen rekening mee heeft gehouden bij het lanceren van het plan.

Ook de Vlaamse regering was van mening dat in een nieuw plan de geluidsimpact op de verschillende zones moest zijn opgenomen. Elke zone is anders. Zo krijgt, bijvoorbeeld, Steenokkerzeel het enorme lawaai van startende vliegtuigen te verduren. Ik heb dat vorige week nog kunnen vaststellen na een vergadering van een actiegroep in de sporthal van die gemeente. Ook daarmee moet rekening worden gehouden in het geluidsplan.

Minister Anciaux zegt dat tien dagvluchten tellen voor één nachtvlucht. Waar is dat op gebaseerd? Ik woon in Sterrebeek, op 2 kilometer van startbaan 20. Een vliegtuig maakt daar overdag evenveel lawaai als 's nachts. Gaat het hier om een nieuw soort luchtvaartwiskunde?

Wat de geluidsnormen in het algemeen betreft, zou er een harmonisering komen. Die is er op dit ogenblik niet, maar toch gaat het plan van start.

Wat de spreiding op zichzelf betreft, doen zich opnieuw onevenwichten voor. Ik vraag me af of u als Vlaams minister van Leefmilieu kunt aanvaarden wat minister Anciaux heeft gezegd in de Kamercommissie op 1 oktober 2003: 'Concreet betekent mijn plan dat er 25 percent minder vluchten zouden zijn boven het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.'

Hij stelt dus een spreidingsplan op waarbij het Brussels Gewest, dat ook in het verleden altijd gespaard bleef van vooral nachtvluchten, 25 percent minder vluchten krijgt. Dit onevenwicht is het resultaat van een operatie waarbij de minister terecht heeft gepoogd de noordrand te ontlasten. Het concentratieplan, zowel wat de nacht- als de dagvluchten betreft, was voor de noordrand onhoudbaar. Mevrouw Becq heeft daar ook nog actie tegen gevoerd. Doordat het Brussels Gewest en de noordrand worden ontlast, komt de rest van de last te-

recht op de oostrand, waar nu grote onrust bestaat over de invloed die dit zal hebben op de levenskwaliteit.

Tijdens de verkiezingscampagne garandeerden de heren Vandenbroucke en Anciaux via grote pamfletten dat de regio nog slechts 2 nachtvluchten zou hebben. Ik aarzelde bijna om voor hen te stemmen. We krijgen 16 nachtvluchten in Sterrebeek, maar zij zouden die tot 2 kunnen reduceren. Aangezien mijn broer echter ook op de lijst stond, heb ik dan maar voor CD&V gestemd. (*Gelach*)

De heer Carl Decaluwe : Schrap dat maar uit het verslag.

De heer Eric Van Rompuy : Neen, alles is hier openbaar. (*Gelach*)

Alles wordt opgenomen en ik heb daar geen probleem mee.

Nu zegt minister Anciaux in de Kamercommissie dat hij dat zo niet heeft bedoeld. Die 2 vluchten zijn bestemd voor een zone die heel ver van de piste ligt, bijvoorbeeld 10 of 15 kilometer verder. Wat hebben wij daar nu aan? Het gaat hier over de kwaliteit van het leven van mensen. Het kan niet dat daarover ballonnetjes worden opgelaten die daarna opnieuw moeten worden doorprikt. Dat zorgt ervoor dat de politiek ongeloofwaardig wordt.

Ik wil het even hebben over de nieuwe routes. Steenokkerzeel en Perk of zone 6 hadden vroeger al het grondlawaai en krijgen nu een aantal dagen per week nachtvluchten en tijdens het weekend ook de dagvluchten. In de zone waar ik woon in de oostrand, meer bepaald in Sterrebeek en Tervuren, is iets heel eigenaardigs gebeurd. De vliegtuigen stijgen daar op langs startbaan 20 en maken een enorme bocht, juist om het grondgebied van Wezembeek-Oppem en Sint-Pieters-Woluwe te vermijden omdat daar Franstaligen wonen. Die vliegtuigen beseffen blijkbaar plots dat er daar een grens is en vliegen dan in de richting van Sterrebeek en Tervuren.

De oostrand krijgt nu 16 van de 32 nachtvluchten, dat is de helft, en krijgt alle dagvluchten tijdens de weekends. Zone 6 en zone 3 krijgen dus alle dagvluchten, en dat zijn er 250 per dag. Tijdens een weekend in de zomer zijn dat 500 dagvluchten die geconcentreerd langs één zone zullen opstijgen. Wij vragen ons dan ook af in hoeverre er nog sprake is van een spreiding. Minister Anciaux heeft gewoon een politiek compromis gesloten. Hij heeft er te-

Van Rompuy

recht voor gekozen om de noordrand te ontlasten, maar als daarbij het Brussels Gewest volledig wordt gespaard, ook wat de opstijgroutes betreft, dan wordt de leefbaarheid in de ooststrand totaal geschaad.

Mijnheer de minister, wat is de houding van de Vlaamse regering? In uw antwoord op mijn mondelinge vraag zei u dat er een gelijkmatige spreiding over alle Belgen moet komen. U hebt het woord Belgen gebruikt. Ik denk dat u bedoelt dat ook Brussel optimaal moet worden betrokken bij de spreiding van de vluchten. Ook de koning krijgt 1 vlucht, maar dit wordt blijkbaar nog in vraag gesteld.

Het is schrijnend dat de minister die een spreiding heeft beloofd – en zich uitteefte voor grote Vlaming – de druk volledig op de schouders van de Vlamingen legt.

Ik pleit niet voor het afschaffen van de nachtvluchten. Wij hebben de helft van de nachtvluchten en slapen – soms goed en soms minder goed – al een aantal jaren onder de vliegtuigen. Tegenwoordig slaapt een CD&V-er vrij goed. (*Gelach*)

Wij vragen geen afschaffing van de nachtvluchten, hoogstens een afbouw over een langere periode. Die discussie willen we niet voeren.

Mijnheer de minister, zult u hierover het gesprek voeren met minister Anciaux? Waar blijft het geluidsspreidingskadasterplan? Wat is de mening van de Vlaamse regering over de normen? Het Brussels Gewest wil de normen, na een jaar schorsing, opnieuw invoeren. Brussel heeft normen en is actief in dit dossier. Vlaanderen heeft niks. Mevrouw Dua heeft normen in het vooruitzicht gesteld, maar durfde ze niet doorvoeren, omdat ze dan de luchthaven van Zaventem had moeten sluiten. Als we in dit dossier niet optreden en normen vastleggen blijven we de verliezende partij. Minister Anciaux zegt zelf dat Brussel 25 procent minder vluchten te verwerken krijgt.

Zal de Vlaamse regering in dit dossier proactief optreden? Gaat de Vlaamse regering in tegen de concentratie boven de ooststrand? Deze regio had al veel last van grondlawaai. Steenokkerzeel en Perk hadden al een grote belasting tijdens het weekend, en krijgen daar nog nachtvluchten bij. Sterrebeek krijgt, boven op de helft van de nachtvluchten, in het weekend een concentratie van dagvluchten. Het gaat over 500 vluchten! De mensen

zijn wanhopig en vragen zich af wat de Vlaamse minister van Leefmilieu, Ludo Sannen van Agalev, – Agalev was toch de partij van de stilte en de rust – gaat doen.

Agalev heeft mede door het dossier van de nachtvluchten en de houding van toenmalig minister Durant de verkiezingen verloren.

Er is nu een nieuw dossier met andere actoren, maar er wordt op dezelfde manier opgetreden. Minister Anciaux beschermt het Brussels Gewest en de Vlaamse regering treedt niet proactief op. De andere regio's zijn volop bezig met het dossier, maar wij laten niets van ons horen.

Er is een nieuwe concentratie die even nefast is als de gebeurtenissen in de noordrand. De mensen van de noordrand zijn solidair met ons. Zolang het Brussels Gewest niet mee deelt in de lasten is de situatie onleefbaar.

Het gaat niet over een nimby-syndroom. Ik aanvaard nachtvluchten. Iedereen in de regio moet een deel van de lasten dragen.

Dit spreidingsplan is negatief. Minister Anciaux test hoe groot de weerstand in de media is, en wie krachtig genoeg zijn standpunt laat horen. Daarna zullen de maatregelen worden bepaald. Aan de situatie van Brussel kan minister Anciaux niets veranderen, want hij stuit op een 'njet' van de MR en de PS.

Ik kijk ook met belangstelling uit naar de houding van Agalev en de heer Vermeiren, burgemeester van Zaventem, die waarschijnlijk nog aan deze bespreking zal deelnemen.

De heer Paul Wille : De heer Vermeiren is ziek.

De heer Eric Van Rompuy : De heer Vermeiren zwijgt over dit dossier.

Voorzitter, het is een problematiek die de hele regio beroert. Er is enorme onzekerheid.

De Vlaamse minister van Leefmilieu verdedigt op dit ogenblik de belangen van de regio niet. Hij is in dit debat afwezig. Als ik geen interpellatie had ingediend, zou het standpunt van de minister onbekend blijven.

Mijnheer de minister, we rekenen op u om een Vlaamse stem te laten horen, in functie van een rechtvaardige spreiding en kwaliteit van leven.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de heer Van Rompuy heeft uiteraard gelijk dat we hoognodig over dit onderwerp moeten discussiëren. Het was ook mijn bedoeling om over dit onderwerp een actuele vraag te stellen, maar nu kan ik me aansluiten bij de interpellatie.

De weging tussen dag en nacht is gebeurd met een Europese weging van geluidsbelasting en is niet nu uitgevonden ter gelegenheid van het opstellen van dit plan. Wat ik nu zal zeggen, is totaal onafhankelijk van het feit dat de federale minister toevallig tot mijn partij behoort. Ik zeg de dingen zoals ik ze in het verleden heb gezegd en zoals ik ze zal blijven zeggen.

Het gevoel van rechtsonzekerheid en van bedrogen te zijn in de regio rond Zaventem, is niet nieuw. Hoe meer de luchthaven groeide en men gevoelig werd voor problemen zoals geluid, luchthinder en dergelijke, hoe meer rechtsonzekerheid er is gegroeid bij de mensen. We hebben die rechtsonzekerheid deels zelf in de hand gewerkt.

Het opstellen van een spreidingsplan is een zeer moeilijke oefening. Iedereen zal het ermee eens zijn dat het niet evident is om vandaag of morgen een spreidingsplan te maken waarmee iedereen tevreden kan zijn. Bovendien moet iedereen op zijn niveau zijn verantwoordelijkheid nemen. De federale minister van Mobiliteit moet zorgen voor een spreidingsplan, maar daarnaast zijn nog veel andere taken in dit dossier te vervullen door de gewesten en de betrokken gemeentebesturen.

Ik heb het geluk dat ik in het overleg van Zaventem zit met BIAC en alle gemeentebesturen rondom Zaventem. Ik vertegenwoordig er de gemeente Herent. Het zijn uitgerekend de burgemeester van Wezembeek-Oppem en de Franstaligen die enorm hebben geprotesteerd tegen het spreidingsplan. Zij vinden dat ze zwaar zijn getroffen, evenals de inwoners van Perk.

Zaventem is economisch toch zeer belangrijk voor Vlaanderen. Volgens het RSV is het een van de belangrijkste poorten op de wereld. Als we naar een goede oplossing willen gaan, moeten we met z'n allen een moeilijke oefening doen en proberen afstappen van het Nimby-syndroom. Hoe je het ook draait of keert, de vliegtuigen zullen moeten opstijgen en landen en ergens moeten overvliegen. We zitten met het probleem dat de luchthaven langs de verkeerde kant van Brussel is ingeplant. We vinden

dat de luchthaven belangrijk is, en daarom zullen we een oplossing moeten zoeken.

Ik ben het ermee eens dat het voorliggende plan niet volledig is. Er kan bovendien nog heel wat bijgestuurd worden. Er is nog geen oplossing voor het probleem van de normen. Van zodra de gesprekken verder gaan naar aanleiding van het voorliggende plan, zullen tussen de Vlaamse en de Brusselse minister de nodige afspraken worden gemaakt om tot degelijke normen te komen. We moeten een draagvlak creëren voor het idee van een spreidingsplan. Ik zeg hiermee niet dat dit spreidingsplan voor 100 procent moet standhouden. Dan zullen we gemakkelijker tot afspraken komen over de normen voor Vlaanderen en Brussel, en liefst met dezelfde normen voor beide gewesten.

Ik deel de mening van de heer Van Rompuy dat in het plan onvoldoende rekening werd gehouden met de problematiek van het grondlawaai. Wat betreft het probleem van het geluidskadaster, hoop ik dat de minister in de gesprekken hierover dit meteen zal koppelen aan de structuurplanning.

Eén van de grote problemen is dat we onze eigen verantwoordelijkheid niet echt hebben genomen, dat moeten we durven zeggen. In het RSV staat zeer uitdrukkelijk dat we geen verdere bebouwing zouden toestaan in de aanvliegroutes van de luchthaven. U moet echter eens gaan kijken wat er sindsdien allemaal is bijgebouwd. We moeten dus vragen stellen over de eigen verantwoordelijkheid van het Vlaams Gewest en de gemeenten rond de luchthaven.

Ik richt me tot de minister in verband met de problematiek van de proefdraaiplaats. Die is al in 1993 beloofd en ze staat er nog altijd niet. Het is een Vlaamse verantwoordelijkheid. Wij moeten nagaan of dat allemaal binnen de tijd gebeurt. Ik kan aannemen dat BIAC een moeilijk ogenblik heeft gehad. Ik wil daar rekening mee houden, maar het moet nu toch eens gedaan zijn met dat uitstel. De gemeentebesturen die terzake een bijdrage moeten leveren, moeten ertoe worden aangezet om dat ook effectief te doen. Dan heb ik het over het probleem van de ruil van gronden die moet gebeuren tussen Steenokkerzeel en de luchthaven. Die proefdraaiplaats moet er dus zo snel mogelijk komen, net als de al zo lang beloofde geluidswallen op het vliegveld van Melsbroek. Die gesprekken met de 15e Wing moeten worden afgerond.

In de toekomst moeten we alleszins een debat houden over de toekomst van de luchthaven. We zullen

Bex

de balans moeten opmaken van wat draaglijk is voor de omgeving en de regio, en daaruit de passende conclusies trekken. Dit spreidingsplan is een eerste stap, maar ik ben het er volkomen mee eens dat dit niet volmaakt is.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de voorzitter, ik wil me eveneens aansluiten bij de interpellatie van de heer Van Rompuy. Ik ben vorige week in de Senaat gaan luisteren naar de federale minister. Daar zijn nu een aantal hoorzittingen met actiegroepen gaande, waar bleek dat er nog veel onduidelijkheid is.

Ik geef maar één voorbeeld. Minister Anciaux zou natuurlijk meer routes willen gebruiken, maar de vraag rijst dan over hoeveel routes het gaat en hoe vaak die zullen worden gebruikt. Hij kan immers wel mooi een route uittekenen, maar als er per dag slechts 1 vliegtuig die route neemt, staan we in feite nog nergens. Over dat punt bestond nog volslagen onduidelijkheid. Er wordt gezegd dat die cijfers nog komen en dat die berekeningen nog moeten worden gemaakt, waarna wel zal worden meegedeeld over welke routes het gaat en in welke mate die routes zullen worden gebruikt in het geheel van die vliegbewegingen. De vragen inzake de weging van de geluidshinder zijn eveneens terecht. Ik weet dat die weging is gebeurd volgens een internationaal bestaand model, maar wat Steenokkerzeel betreft, werd het bestaande grondlawaaï gewoon niet mee gewogen. Er was al hinder, maar daar heeft de bevolking in Steenokkerzeel mee leren leven. De mensen bevinden zich nu eenmaal immers vlakbij de luchthaven. Dat er nu echter nog hinder zou worden toegevoegd aan de bestaande hinder, vinden ze niet meer billijk.

Ik geef toe : dit is al een iets betere spreading dan het concentratiemodel – maar dat is ook niet moeilijk. Als we echter aan de minister vragen welke statuut dat plan heeft, dan zegt hij dat dit nog geen regeringsplan is, terwijl volgens de minister zelf normaliter al in januari en maart een aantal routes in gebruik zouden worden genomen. Dat is bijzonder vreemd. Toen we vroegen of dit de maximaal politiek haalbare spreading is, antwoordde hij dat dit hem inderdaad het maximaal haalbare leek.

Mijnheer de minister, als dat zo is, dan zou ik graag uw mening daarover kennen. Het zwakke punt, ook politiek gesproken, is immers natuurlijk Brus-

sel. De Brusselse regering heeft al laten weten het niet eens te zijn met deze verdere uitwaaiing, zelfs al ondervindt Brussel minder hinder dan voordien. Daar ligt de politieke knoop : Brussel moet een groter deel van de lasten van de luchthaven dragen.

Dat zal een politieke opdracht zijn, ook voor u. Het heeft me immers verbaasd dat u in dit dossier zo lang gezweven hebt. U bent niet betrokken geweest bij de onderhandelingen, maar de Brusselse regering doet intensief aan lobbywerk, terwijl we u niet horen of zien. Daarom is het goed dat we vandaag naar uw antwoorden op deze vragen kunnen luisteren.

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, ik wil eerst even een repliek geven op de stelling waarmee de heer Van Rompuy is begonnen, namelijk dat minister Dua weinig of niets heeft gedaan in deze materie. Ik wil dat met klem tegenspreken. Ik herinner de leden eraan dat net minister Dua een aantal fundamentele criteria, zoals het criterium dat er geen nieuwe gehinderden mochten zijn, dat er geen extra hinder mocht zijn enzovoort, heeft aangedragen bij de gesprekken met de federale regering. Het zijn net die criteria die duidelijk niet konden worden gerealiseerd. Als gevolg hiervan is de overheid tot het besluit gekomen dat het concentratiemodel moest worden verlaten.

Ik wil het nu hebben over de situatie vandaag. Minister Durant is al 5 maanden weg. Anderen, die alles snel zouden oplossen, hebben haar opgevolgd en zouden vandaag met een oplossing moeten komen. Minister Anciaux is met een plan voor de dag gekomen. In verband daarmee wil ik verwijzen naar een voorstel van resolutie dat unaniem door het Vlaams Parlement op 9 juli 2001 werd goedgekeurd. Dit voorstel werd door alle meerderheidspartijen ingediend, en werd ondertekend door de heren Van Rompuy, Vermeiren, Tobbacq, Bex en mezelf. In de resolutie werd onder meer gepleit tegen de afschaffing van de route-Chabert, daar die een verschuiving van de hinder naar Vlaams-Brabant zou inhouden. Vandaag stel ik vast dat minister Anciaux, die minister Durant heeft opgevolgd, de zaken niet heeft rechtgezet inzake deze route : de route-Chabert is niet opnieuw ingevoerd.

In de resolutie werd ook gevraagd dat de Vlaamse regering bij de federale regering zou aandringen op onderhandelingen met de gewesten om tot uniforme geluidsnormen te komen. Ik stel vast dat minis-

Glorieux

ter Anciaux bij de opstelling van zijn spreidingsplan de gewesten negeert. Sinds het ontslag van minister Durant, zo'n 5 maanden geleden, heeft de federale regering geen enkel initiatief genomen om met de gewesten te overleggen over de totstandkoming van uniforme normen. Vlak voor de verkiezingen heeft de heer Vandenbroucke in Meise nog gezegd dat dit een cruciaal dossier is. Als de heer Gosuin en de Franstaligen niet zouden toegeven, zou hij naar eigen zeggen de joker van de regionalisering van de luchthaven van Zaventem uitspelen. Ik betreur dat er nu, 5 maanden later, nog niets is gebeurd. Ik denk overigens niet dat dit de schuld van minister Sannen is, want het federale niveau moet het initiatief nemen.

We vragen in onze resolutie maatregelen die leiden tot een vermindering van het aantal nachtvluchten. Deze kwestie verklaart waarom het spreidingsplan niet tot de gewenste resultaten leidt. De ministers Anciaux en Vandenbroucke hebben vlak voor de verkiezingen beloofd dat iedereen er vanaf zou komen met twee nachtvluchten. Samen met ons stelt minister Anciaux vast dat dit technisch niet kan. Het spreidingsplan is opgesteld om tegemoet te komen aan het juiste principe dat concentratie in dichtbevolkte gebieden – zoals het gebied rond de luchthaven – niet kan. Er moet een rechtvaardige en evenwichtige spreiding totstandkomen, en daarover bestaat een politieke consensus. Het spreidingsplan brengt dat principe echter niet in de praktijk. *(Opmerking van de heer Eric Van Rompuy)*

Er is geen rechtvaardige en evenwichtige spreiding van de vluchten over alle routes die technisch mogelijk zijn, laat staan dat iedereen niet meer dan twee nachtvluchten zou moeten verwerken. Ik vraag me ook af of er sprake is van rechtvaardigheid. Ik heb het niet over de subjectieve rechtvaardigheid, maar over de objectieve rechtvaardigheid. Die is in de Grondwet opgenomen in de formule 'alle Belgen zijn gelijk voor de wet', en ook de Brusselse rechter heeft daarnaar verwezen. Is het rechtvaardig dat sommige bevolkingsgroepen in het weekend geen nachtvluchten te verwerken krijgen, terwijl andere alle vluchten over zich heen krijgen? Het rechtvaardigheidsprincipe is niet gerealiseerd.

In het akkoord dat de federale regering en de gewesten in januari 2003 hebben afgesloten, beloofde premier Verhofstadt om op heel korte termijn met DHL te onderhandelen over geluidsvrije en ge-

luidsarme weekends voor iedereen. Blijkbaar komt daar niets van.

Het plan van minister Anciaux gaat in tegen de resolutie van het Vlaams Parlement. Er is geen sprake van een evenwichtige spreiding. Ik beweer niet dat zijn bedoelingen niet goed zijn: het kader waarbinnen hij een oplossing moet zoeken staat dat niet toe. Hij zoekt een oplossing binnen hetzelfde kader waarmee minister Durant vruchteloos naar een oplossing heeft gezocht. Dat kader stoelt op de stelling die premier Verhofstadt onlangs nog tegen vertegenwoordigers van het VBO heeft geuit: de capaciteit van de luchthaven is nog lang niet bereikt, en de actie- en burgercomités moeten er nu maar eens mee ophouden de verdere ontwikkeling van de luchthaven te hypothekeren. Minister Durant zocht een oplossing in een concentratie. Dat is fout. Binnen hetzelfde kader probeert minister Anciaux het rechtvaardiger aan te pakken, en zoveel mogelijk te spreiden. Dat is echter niet gelukt, en dat kan ook niet lukken. De voortdurende groei van het luchtvaartverkeer leidt er immers toe dat iedereen rond de luchthaven binnenkort in een onleefbare situatie verzeild zal geraken. De enige oplossing is een rechtvaardige spreiding, gekoppeld aan een afbouw van het aantal vluchten.

Mijnheer de minister, is de regering bereid om de unaniem goedgekeurde resolutie van het Vlaams Parlement alsnog uit te voeren? Ik stel u die vraag, maar dit is een zaak van de gehele regering, en in de eerste plaats van de minister-president. Bent u bereid om deze resolutie nogmaals aan minister Anciaux te bezorgen? Ik ben ervan overtuigd dat hij de belangen van Vlaanderen wil verdedigen, en de resolutie is een machtig wapen om een rechtvaardiger spreiding te realiseren.

De voorzitter: Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq: We zijn erg benieuwd naar het antwoord van minister Sannen. U hebt ooit tijdens de plenaire vergadering beloofd dat u naar aanleiding van het arrest van het Hof van Beroep Vlaamse geluidsnormen zou invoeren. Degenen die het dossier volgen, kennen het verhaal van het konijn met lange oren. Er zou worden gewerkt met concentrische cirkels. U opteerde daar ook heel duidelijk voor. De houding van de regering daarentegen was niet altijd even duidelijk. Die poging is eigenlijk gestrand.

We beschikken over een instrument om het euvel in het voorliggende spreidingsplan te verhelpen. Ik kom zelf uit de noordrand. De mensen daar zijn blij dat er iets zal veranderen, maar een en ander

Becq

gaat nog niet ver genoeg. Het is niet de bedoeling de noordrand op te zetten tegen de oostrand. Het principe moet uitgaan van een rechtvaardige spreiding, waarbij iedereen de lusten en de lasten draagt. Iedereen telt nu nog het aantal vliegtuigen boven op de aangekondigde 2 vluchten.

Er is enige tevredenheid. Daarnaast blijft echter de vraag wat de Vlaamse regering hierover denkt en wat de timing is. Mijnheer de minister, op dit moment wordt er gepalaverd en geïnformeerd over een plan dat geen regeringsplan is en waarover geen overleg werd gepleegd met de Vlaamse regering. Ik vraag u dan ook welke druk de regering kan zetten om ook Brussel bij de zaak te betrekken. Daarnaast mag het ook niet bij plannen blijven. Er moet een timing voorop worden gesteld.

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ieder heeft inderdaad zijn verantwoordelijkheid. Ik zal dan ook trachten een duidelijk antwoord te geven op zaken waarover ik verantwoordelijk ben. Ik zal me daar ook toe beperken.

Het verrast me enigszins dat sommigen denken dat het de taak is van een minister als een druktemaker uitspraken te doen. Mijnheer Van Rompuy, een minister moet vooral zijn werk doen en communiceren over de bevoegdheden waarover hij beschikt.

Ik ben zeker niet afwezig geweest in dit dossier. Net voor de vakantie heb ik een voorstel inzake normen gedaan. U het me gevraagd wat de stand van zaken is naar aanleiding van het plan van minister Anciaux. Ik heb u daar een duidelijk antwoord op gegeven. Ondertussen weet ik wat er in het plan staat.

Ik heb er echt geen behoefte aan om in de media ronkende verklaringen af te leggen. Volgens mij bieden die weinig meerwaarde. Het is mijn taak om het parlement duidelijk voor te lichten. In die zin was ik wat verrast over de vraag om op tafel te springen en de media te gebruiken om te communiceren. Ik heb me tot nu toe gehouden aan zaken waarvoor ik verantwoordelijk ben. De parlementaire weg lijkt me de meest correcte te zijn.

Mijnheer Van Rompuy, u vraagt me wat het statuut is van het plan. Ik heb daarover geen duidelijkheid gekregen. Zoals ik vorige keer al heb gezegd, werd de Vlaamse regering er op geen enkele officiële manier bij betrokken. Wel heb ik vorige week vrij-

dag minister Anciaux op mijn kabinet ontvangen om hem de gelegenheid te bieden het dossier te verduidelijken. Uit zijn verklaringen heb ik opge maakt dat het nog maar om een plan gaat, dat nog niet helemaal definitief is, dat zeker nog niet helemaal wordt gesteund door de federale regering en waarrond nog heel wat onduidelijkheden heersen. Ik verwijs naar de bevindingen van de Senaatscommissie.

Het lijkt me dan ook logisch dat de Vlaamse regering zich niet over een nog onafgerond plan van een individuele minister kan uitspreken. De federale regering heeft er zich trouwens nog niet over uitgesproken. Ik kan dus moeilijk namens de Vlaamse regering spreken. Ik kan u wel antwoorden vanuit mijn bevoegdheid als minister van Leefmilieu.

Mijnheer Van Rompuy, er is geen onbeperkt aantal mogelijkheden om de geluidshinder weg te werken. Dat geldt in het bijzonder voor het nachtla-waai. Een optie is de nachtvluchten af te bouwen. Op termijn moet er misschien wel worden gedacht aan het stopzetten van die vluchten. Een andere mogelijkheid is de nachtvluchten te concentreren. Die oefening is echter totaal mislukt en wordt nu door niemand meer verdedigd. Een derde keuze kan erin bestaan de nachtvluchten te spreiden, waarbij het uitgangspunt is alle omwonenden op dezelfde manier te belasten. Ten slotte kan er worden verhuisd naar een andere luchthaven. Dat idee heb ik plots ook gehoord bij een of ander federaal minister, die dit plan misschien wel lanceerde om een en ander te verdoezelen. (*Rumoer*)

Voor mij is de eerste oplossing nog altijd de meest duurzame. De vluchten moeten worden afgebouwd en op termijn worden stopgezet. Voor Zaventem is dat een visie op langere termijn, zeker als we rekening houden met de precaire economische toestand. We moeten er wel voor zorgen dat er geen toename is van de nachtvluchten. Daarnaast moet worden nagegaan welke mogelijkheden er zijn om die vluchten te reduceren. We moeten nadenken hoe we op lange termijn met het probleem van de nachtvluchten in Zaventem omgaan. De tweede optie heeft geen zoden aan de dijk gebracht.

Wat de derde oplossing betreft, zijn er een aantal varianten mogelijk. Mijnheer Van Rompuy, ik had het vorige keer inderdaad – bewust – over alle Belgen. Ik heb me gehouden aan de resolutie van het Vlaams Parlement. Ik heb geen enkele reden om aan te nemen dat de Vlaamse regering deze resolutie niet meer ten volle zou steunen. Ik ga er dan

Sannen

ook van uit dat de regering die tekst als basis zal nemen om de plannen te beoordelen.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de minister, minister Anciaux heeft gezegd dat het aantal vluchten over Brussel met 20 percent zou verminderen. U hebt gezegd dat de vluchten gespreid moeten worden over alle Belgen. Die spreiding is echter niet rechtvaardig. Brussel heeft er minder last van, in tegenstelling tot Vlaams-Brabant, waar de spreiding toeneemt.

Vindt u dat er inderdaad een discrepantie is ? Zal het Vlaams Gewest, net zoals het Brussels gewest, daarover een standpunt innemen ? U zegt hier dat u zult reageren nadat het plan is goedgekeurd. Op 1 januari 2004 wordt het plan van kracht. De Vlaamse regering moet daar nu tegen protesteren. Anders zullen het vijgen na Pasen zijn.

Ik verwacht van u inderdaad niet elke dag een verklaring, maar ik verwacht wel dat u hier in het Vlaams Parlement zegt dat de spreiding zoals ze nu is, niet rechtvaardig is en niet voor alle Belgen gelijk is, en dat bijgevolg de Vlaamse regering het plan van minister Anciaux niet aanvaardt.

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Ik wil daar gedeeltelijk wel op antwoorden, maar ik moet er ook aan toevoegen dat ik reageer op grond van mijn bevoegdheid. De Vlaamse regering moet de zaak inderdaad bekijken, en besluiten hoe ze er binnen haar bevoegdheden mee moet omgaan. De resolutie blijft onverkort van kracht. Immers, voor zover ik het nu kan beoordelen, is er in het voorliggende plan geen gelijke spreiding over alle Belgen. (*Opmerking van de heer Eric Van Rompuy*)

Het plan-Anciaux voorziet in een evaluatie van de geluidshinder op basis van een geluidskadaster voor de actuele situatie, en een geluidsspreidingskadaster voor de situatie na de invoering van de opeenvolgende fasen van het spreidingsmodel. Het begrip geluidskadaster dat in het plan van minister Anciaux wordt gehanteerd, is eigenlijk een andere benaming voor een inventaris van de geluidsimmissie op basis van geluidscontouren. Geluidscontouren worden berekend op basis van het toegekende baangebruik, de gevlogen vliegroute en het aantal vliegbewegingen. Bovendien gelden ze voor een vooraf overeengekomen referentieperiode.

Dit laat toe de geluidsimmissie, het waargenomen geluid aan de grond, in elk geografisch punt rond de luchthaven te berekenen. Punten met een gelijke geluidsimmissie worden verbonden met een lijn tot geluidscontouren. Geluidscontouren en geluidskadaster zijn gelijklopende begrippen.

Op basis van de milieuvergunning die mijn voorganger minister Dua in 2000 aan BIAC verleende, moet de luchthavenuitbater jaarlijks de geluidscontouren laten berekenen voor het voorbije jaar. De L_{DEN} -contouren, waarbij DEN staat voor day, evening en night, van de voorbije jaren zijn aldus beschikbaar voor het jaar 2001-2002.

Contourberekeningen kunnen echter eveneens worden uitgevoerd voor prognosedoeleinden om, uitgaande van een geprojecteerde vloot, baangebruik en vliegbewegingen de geluidsimmissie in de vorm van geluidscontouren voor de toekomst te simuleren. Dat laatste is wat in het spreidingsplan met het geluidskadaster wordt bedoeld. Dit geluidskadaster zal dus geenszins worden vastgesteld op basis van metingen, om de eenvoudige reden dat de reële geluidsbelasting slechts kan worden vastgesteld door metingen op het ogenblik dat de vliegroutes en procedures effectief worden gebruikt. Er moet dus worden gewerkt met een berekening op voorhand, om te bepalen wat de mogelijke last zal zijn.

Op basis van het geluidsspreidingskadaster is volgens het spreidingsplan de geluidscontourenkaart berekend vanaf 45 decibel, overeenkomstig de Europese richtlijn. Deze geluidscontouren zullen worden berekend door het Laboratorium van Akoestiek en Thermische Fysica van de KUL, onder leiding van professor Thoen, en dit voor de verschillende stappen in het spreidingsplan. De actuele situatie is in kaart gebracht op basis van de L_{DEN} -contouren voor een typeweek in juli en augustus.

De opmaak van een geluidsspreidingskadaster kan een meerwaarde bieden. De nieuwe en op Europees vlak aanvaarde indicator L_{DEN} houdt immers niet alleen rekening met de bijdrage van de nachtvluchten, maar brengt ook de geluidssituatie tijdens de dag en de avond in rekening. De geluidscontouren die zijn bepaald voor L_{DEN} zijn een goede basis voor het uitwerken van specifieke maatregelen, bijvoorbeeld op het vlak van ruimtelijke ordening, op voorwaarde dat deze contouren voor voldoende lange tijd stabiel zijn.

Het is dus belangrijk om over zo'n kader en een kadaster te beschikken. Dat laat toe een beleid te voeren, niet alleen met betrekking tot de bereke-

Sannen

ning van de mogelijke hinder, maar ook om een beleid uit te kunnen stippelen op andere terreinen, zoals ruimtelijke ordening, enzovoort. De voorwaarde daarbij is evenwel dat wordt uitgegaan van een vluchtplan dat voldoende lang in stand wordt gehouden, anders heeft het geen zin.

Tijdens de voorbije zomer heb ik inderdaad het engagement van minister Dua hardgemaakt om Vlaamse geluidsnormen voor de nacht aan de Vlaamse regering voor te leggen. Die geluidsnormen zijn geïnspireerd door de aanbevelingen van de Wereldgezondheidsorganisatie en waren gebaseerd op de principes die met de federale regering en het Brussels Gewest werden afgesproken in 2002 en bevestigd in 2003.

Mijn voorstel werd niet verworpen door de Vlaamse regering, maar de bespreking ervan werd verdaagd omdat de regering er zich in afwachting van een federaal plan over spreiding nog niet op wilde vastpinnen. De reden waarom de Vlaamse regering heeft beslist het nu niet goed te keuren, was tweërlei. Ze wilde afwachten met welk plan de federale regering zou komen, en ze wilde, zoals begrijpelijk is, alleen een plan goedkeuren als dezelfde geluidsnormen zouden gelden in Brussel. Ik heb dan ook aan minister Anciaux duidelijk gemaakt dat het een noodzakelijke voorwaarde is dat de normen voor het Brussels en het Vlaams Gewest dezelfde zijn. Dat is ook in overeenstemming met de afspraken die we in het verleden hebben gemaakt. *(Opmerking van de heer Eric Van Rompuy)*

De Brusselse normen zijn inderdaad momenteel opgeschort.

Ik heb een plan met normen klaarliggen. Het is inderdaad mijn bedoeling op die manier de druk op te voeren. De Vlaamse regering heeft misschien wijs geoordeeld het punt voorlopig te verdagen, maar we hebben wel een plan dat hanteerbaar is. De normen die ik voorstel volgens concentrische cirkels, maken de totale spreiding mogelijk, maar hebben geen enkele impact op Brussel.

Eender welk plan van minister Anciaux moet gebaseerd zijn op normen die in de gewesten zijn uitgetekend. Mijn enige bedoeling is dat wapen te hanteren zodat Brussel met dezelfde normen voor de dag komt. We kunnen in Vlaanderen wel een normenplan goedkeuren, maar daarmee hebben we Brussel nog niet gedwongen de eigen normen aan te passen. Volgens het principe van concentrische cirkels heb ik normen vastgelegd waardoor ik de

federale regering wel dwing met een spreidingsplan te komen. Ik heb echter geen enkele impact op Brussel en op de normen die Brussel vastlegt.

Ik kan me dan ook aansluiten bij de filosofie dat de federale regering met een spreidingsplan komt en dat ze Vlaamse normen nodig heeft om dat te realiseren. Ik ben bereid Vlaamse normen naar voren te schuiven die de totale spreiding garanderen als Brussel dezelfde normen hanteert, want ook die heeft minister Anciaux nodig om zijn spreidingsplan te kunnen realiseren. Dat wapen kunnen we dus gebruiken ten aanzien van zowel de federale overheid als Brussel. We kunnen er de federale overheid mee dwingen ervoor te zorgen dat Brussel en Vlaanderen als twee gewesten mee rond de tafel gaan zitten om tot gelijke normen te komen. Dat is van belang, want ik kan Brussel daar niet in mijn eentje toe dwingen.

Het federaal akkoord van 22 juli 2003 bepaalde ook dat de gewesten hun geluidsnormen moesten harmoniseren. Dat heb ik al voldoende verduidelijkt.

Ik hoed me op dit moment voor al te vergaande uitspraken over het spreidingsplan van minister Anciaux of over de compatibiliteit van mijn voorstel van geluidsnormen met dat plan. Ik wil constructief werken aan gelijke normen om een echt spreidingsplan te kunnen realiseren.

Ik heb zonet al gezegd dat de totale spreiding volgens mij niet wordt gegarandeerd voor alle Belgen. Bovendien moeten we vaststellen dat in het voorliggend plan onvoldoende rekening is gehouden met het grondlawaai om tot een verantwoorde spreiding van lawaai over alle Belgen te kunnen komen. Ook daar moet een antwoord worden gevonden.

Vergeleken met het concentratiemodel, houdt het spreidingsmodel meer rekening met de frequentie van de overvluchten. Dit principe lijkt me een goede zaak.

De WGO, die slaapverstoornissen heeft bestudeerd, beveelt een aantal grenswaarden voor nachtelijke geluidsemisies in de woning aan, waarbij de $L_{a, \max}$ 45 dB niet mag overschrijden, maar stelt tevens dat de ernst van slaapverstoornissen ook door het aantal overvluchten en door het gemiddeld geluidsniveau worden bepaald.

Ik weet niet of de bepalingen van de WGO volstaan. We mogen ons niet beperken tot het vastleggen van een aantal normen en waarden en tot het

Sannen

realiseren van een spreiding in concentrische cirkels. Indien we de levenskwaliteit van de mensen in de overvlogen woningen willen garanderen, moeten we een maximaal aantal overvluchten vastleggen.

Eerst wil ik natuurlijk weten of de federale regering het plan van minister Anciaux steunt en of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bereid is om over een billijke verdeling van de dag- en nachtvluchten te spreken. Indien dit niet het geval is, kan ik geen verdere stappen zetten. Ik moet eerst weten of de federale regering deze lijn wil doortrekken.

Ik weet nog steeds niet of het plan van minister Anciaux een onderhandelingsbasis vormt. Ik weet evenmin of we over een onderhandelingsbasis beschikken om met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over een spreiding van de vluchten en over een aanpassing van de normen te spreken.

We kunnen op dit ogenblik geen nieuwe stappen zetten. We kunnen enkel vaststellen dat de spreiding op dit ogenblik nog niet wordt gegarandeerd. De normen die we nodig hebben om een spreidingsplan te realiseren, zullen we enkel vastleggen indien het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bereid is om diezelfde normen vast te leggen. Indien dit niet gebeurt, zal minister Anciaux zijn plan niet kunnen uitvoeren.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Op 1 oktober 2003 heeft minister Anciaux in de Kamer van Volksvertegenwoordigers verklaard dat – en ik citeer : ‘Over de concrete invulling van de routes, uiteraard vertrekkend van de pistes, zal ik eind deze, begin volgende maand overleg plegen met de gewesten en de gemeenschappen’.

Ik veronderstel dat dit overleg in de loop van de maand oktober 2003 zal plaatsvinden. Mijnheer de minister, indien u overleg met minister Anciaux moet plegen, zult u het standpunt van de Vlaamse regering moeten vertolken. Minister Anciaux zal u het standpunt van het Vlaams Gewest over de vliegroutes vragen.

Vindt u de spreiding rechtvaardig ? Vindt u het rechtvaardig dat de zone Sterrebeek-Tervuren 16 van de 32 nachtvluchten moet verwerken ? Vindt u het rechtvaardig dat de weekenddagvluchten helemaal naar de ooststrand worden verschoven en dat

geen enkele weekenddagvlucht over het Brussels Hoofdstedelijk Gewest passeert ? Ik noem dit een nieuwe concentratie.

Het plan van minister Anciaux zou op 1 januari 2004 van kracht worden. Hij wil dit plan eerst bespreken en vervolgens aan de federale regering voorleggen. U wilt dit plan pas bespreken als het een duidelijk statuut heeft. U bent van mening dat de Vlaamse regering daar momenteel nog niets over kan zeggen. Mijns inziens draait u de zaken om. Wat vindt de Vlaamse regering van de nieuwe routes ?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord

Minister Ludo Sannen : Vorige vrijdag heb ik minister Anciaux gesproken. Hij heeft me duidelijk gemaakt dat zijn plan nog niet helemaal af is. Hij wil eerst nog een aantal zaken onderzoeken. Als bevoegd minister wil ik eerst weten welk plan de basis van de besprekingen zal vormen. Voordien kan de Vlaamse regering geen standpunt innemen.

Tot op heden heb ik geen enkele aanwijzing dat de Vlaamse regering de resolutie van het Vlaams Parlement niet zou steunen. We moeten tot een maximale spreiding komen. Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moeten identieke normen opstellen. Dit zijn de standpunten die ik momenteel als minister van Leefmilieu moet innemen.

De heer Bex heeft daarnet naar de proefdraaiplaats verwezen. Het inrichten van deze plaats is tien jaar geleden al aangekondigd. In de door voormalig minister Dua afgeleverde milieuvergunning is ze zelfs als een uitdrukkelijke voorwaarde opgenomen. Mijn diensten hebben BIAC in dit verband al geverbaliseerd.

Er is echter een probleem. BIAC is van mening dat de investering in een proefdraaiplaats slechts in een beperkte geluidsreductie zou resulteren. Gouverneur De Witte, voorzitter van het overlegcommissie, deelt deze mening blijkbaar. Zelf blijf ik tot nader order van mening dat BIAC de bepalingen van de milieuvergunning moet uitvoeren. BIAC zal kleur moeten bekennen, ook al wordt de aanleg van een proefdraaiplaats in de overlegcommissie evenwel weer in vraag gesteld.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de minister, ik ben wat ontgoocheld door uw antwoord. Ik weet dat u binnen uw eigen bevoegdheden moet blijven,

Van Rompuy

maar ik wil er evenwel op wijzen dat anderen niet binnen hun bevoegdheden blijven. Zo heeft minister Anciaux een niet door de federale regering gedeckt plan gelanceerd. Hij heeft dit plan publiek gemaakt. De regio staat op zijn kop, want de mensen zijn onzeker. Hoewel het plan nog niet definitief is, neemt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest al stellingen in.

U vindt evenwel dat u nog geen standpunt kunt innemen omdat minister Anciaux heeft verklaard dat hij zijn plan nog zal aanpassen. Dit komt niet overeen met de houding die minister Anciaux ten aanzien van de publieke opinie aanneemt. Tijdens zijn bezoeken aan verschillende gemeenten tracht hij na te gaan in welke mate zijn plan haalbaar is.

Ik vind dat u in dit verband proactief moet optreden. U mag niet blijven wachten. U hebt hier terecht verklaard dat de situatie niet voor alle Belgen gelijk is. U moet die uitspraak ook concretiseren. U moet openlijk verkondigen dat het Vlaams Gewest niet wil aanvaarden dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 20 percent minder vluchten zal moeten verwerken. U moet openlijk zeggen dat deze situatie niet rechtvaardig is.

U moet tevens verklaren dat u niet kunt aanvaarden dat de nachtvluchten en de weekenddagvluchten boven de oostrand worden geconcentreerd en dat slechts een tweetal nachtvluchten boven het Brussels Hoofdstedelijk Gewest passeren. Aangezien algemene, principiële uitspraken niet op de federale besluitvorming wegen, moet u zich zeer concreet uitdrukken.

De Franstaligen overdrijven op dit vlak. De heer de Donnée gedraagt zich alsof het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met alle geluidshinder zal worden geconfronteerd. Hij weet nochtans goed dat dit niet het geval is. De Franstaligen spelen blufpoker en verkondigen nu al wat zeker niet zal gaan.

De noordrand heeft in de media een soortgelijke houding aangenomen. Dit heeft de bewoners van de noordrand een aantal verkiezingsbeloftes opgeleverd, maar deze beloftes zijn totaal niet waargemaakt.

De meeste Vlamingen in de oostrand kijken gewoonweg toe. Aangezien ik helaas een lid van de oppositie ben, wordt naar mij niet echt geluisterd. De VLD zwijgt evenwel. De heer Vermeiren spreekt hier niet over. De sp·a is nergens te horen. Voor de verkiezingen heeft minister Vandenbrouc-

ke verklaard dat hij Vlaams-Brabant zou verdedigen. Om die reden is hij zelfs naar het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde verhuisd. Ik vraag me af waar hij nu eigenlijk woont. Ik hoor hem alleszins niets meer over dit onderwerp zeggen.

Mijnheer de minister, ik ben ontgoocheld. Ik weet dat u geen al te concrete uitspraken kunt doen omdat de Vlaamse regering u niet dekt. Aangezien de VLD en de sp·a het in dit verband niet eens zijn met Agalev, is de Vlaamse regering volledig verlamd en speelt ze op dit vlak geen enkele rol.

Ik vraag u niet om grote verklaringen af te leggen of om in alle mogelijke nieuwsuitzendingen te verschijnen. Ik vraag u om hier, in het Vlaams Parlement, concreet te zeggen dat de geplande spreiding onrechtvaardig is en dat het geluidskadaster er reeds lang voor de bekendmaking van eender welk plan had moeten zijn.

Minister Anciaux heeft een plan gelanceerd en wil nu onderzoeken wat de gevolgen van dat plan zouden zijn. Ik ga ervan uit dat de mogelijke gevolgen van een plan voor de bekendmaking grondig moeten worden onderzocht. Minister Anciaux heeft de situatie helemaal omgekeerd.

Ik ben het volledig met u eens dat het krankzinnig is dat de Vlaamse normen verschillen van de Brusselse. Op termijn zal daardoor alle luchtverkeer onmogelijk worden. Brussel beschikt nu echter over andere normen en zet die in als chantagemiddel. De heer Gosuin heeft er al mee gedreigd de normen die voor een jaar werden geschorst, opnieuw in te voeren. Wij zijn voorzichtig, maar beschikken daardoor niet over wapens.

Mijnheer de minister, ik had meer verwacht van u. Ik had verwacht dat u de milieubelangen van de regio zou verdedigen. Het is trouwens geen Nimbyzaak, want ik aanvaard nachtvluchten. Ik aanvaard echter geen concentratie boven één regio, ook voor de dagvluchten. Er zullen immers 500 dagvluchten komen boven de oostrand en geen enkele meer boven Brussel en de noordrand. Ik zag federaal minister Anciaux bezig op Ring TV. Hij zei heel blij te zijn omdat hij in Neder-over-Heembeek tijdens de weekends opnieuw rustig een boek zal kunnen lezen. Dat is goed voor hem, maar de mensen uit de oostrand zullen in het weekend niet eens meer kunnen buitenkomen. Het gaat immers over 500 vliegtuigen of één vliegtuig om de drie minuten. Dergelijke leefomstandigheden maken de mensen echt woedend. Als verdediger van onze belangen, geeft u ons een nogal theoretisch antwoord, omdat u in de Vlaamse regering blijkbaar onvoldoende

Van Rompuy

steun geniet van de zwijgende VLD en sp.a. Ik ben meer dan ooit ongerust. Ik had van de Vlaamse minister van Leefmilieu meer daadkracht verwacht. Anciaux zal met de steun van de Franstaligen over ons heen rollen !

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik ben blij met uw antwoord, ook al ben ik het niet met alle punten eens. U gaf een goed antwoord op de gestelde vragen, al is daarmee het probleem natuurlijk niet opgelost. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

Dergelijke moeilijke dossiers kunnen niet met één pennentrek worden opgelost.

De heer Eric Van Rompuy : Vóór de verkiezingen had de heer Anciaux het over 2 vluchten voor iedereen. Toen kon het wel met één pennentrek, maar nu is alles blijkbaar opnieuw heel complex geworden.

De heer Jos Bex : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, bij spreiding van vluchten moet er rekening mee worden gehouden dat voor de vluchten in de week en overdag slechts één van zes mogelijke scenario's kan worden gebruikt. Daardoor vliegen tijdens de week een groot aantal vluchten sowieso in dezelfde richting. Als een eerlijke spreiding wordt gehanteerd, dan is het een logisch gevolg dat de zone die meer weekvluchten krijgt overdag, minder weekend- en avondvluchten krijgt.

Het bewegingsmodel werd opgesteld om een eerlijke spreiding mogelijk te maken. De zone die de weekvluchten ten laste heeft omdat dat de enige veilige, economisch verantwoorde route is die mogelijk is volgens de capaciteit van de luchthaven, krijgt dus minder vluchten over zich heen in de weekends en 's avonds. Waar ik woon, komen er meer nachtvluchten en meer opstijgende vliegtuigen, maar minder dalende. Ik denk dat dat voor ons geen verbetering is, maar ik ga akkoord met de spreiding en ik neem mijn deel van de last dus op me.

Een groot probleem voor het vastleggen van de geluidslasten, is het beperkt aantal meetpunten in Vlaanderen. Misschien kan daar iets aan worden gedaan. Bovendien gebeuren metingen vaak tussen routes in, wat een vertekend beeld oplevert.

Ik heb de gouverneur niet horen vertellen dat de geluidswallen niet meer nodig zijn. Ik citeer hem even : 'In 1994 werd door de luchthavenautoriteiten de bouw van een proefdraaihal in het vooruitzicht gesteld. Intussen evolueerde de technologie dermate dat de geluidswerende effecten van een hal nu ruimschoots gecompenseerd kunnen worden door een proefdraaiplaat met akoestische panelen'.

De gouverneur beweert dus niet dat er geen geluidswallen moeten komen, maar dat een andere technologie moet worden toegepast.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u hebt een beetje een vreemd antwoord gegeven. U zegt duidelijk dat het voorliggende plan niet overeenkomt met een rechtvaardige spreiding. Als we uw toekomstig standpunt vragen, zegt u echter dat u er geen kunt innemen omdat het over een plan gaat.

Daarmee draait u de zaken om. Federaal minister Anciaux vertelt in de Kamer en Senaat dat het uittekenen van de routes nog niet klaar is, omdat die uittekening moet gebeuren in overleg met de gewesten. Als we u vragen wat uw standpunt tijdens dit overleg zal inhouden, zegt u dat u pas een standpunt inneemt als er een definitief plan is. Federaal minister Anciaux doet echter een beroep op u om zijn plan definitief vast te leggen. Iets in uw regering klopt niet. Ondertussen verricht de Brusselsese regering trouwens wel al lobbywerk.

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. U hebt trouwens gelijk dat wij jammer genoeg enkel binnen de bevoegdheden van het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering kunnen ageren. Ik zou heel graag kunnen ageren op het vlak van de federale bevoegdheden – al is het maar omdat we daar voor de rest niet veel gelegenheid meer toe hebben. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

Het is enorm belangrijk de bepaling uit onze Vlaamse resolutie om naar een afname van vluchten te streven, in het federaal debat op te nemen. Sinds 1999 blijkt dat het onvoldoende is om enkel naar een evenwichtige en rechtvaardige spreiding te streven om de situatie voor iedereen leefbaar te maken. Vóór 1999 voerden Wakker Tervuren, Sterrebeek 2000 en actiecomités in Brussel actie. Tij-

Glorieux

dens de vorige legislatuur deden Actie Noordrand en Daedalus dat. Sinds het spreidingsplan van federaal minister Anciaux bestaan er al 12 actiegroepen. Ik som ze niet op, maar ze maken duidelijk dat spreiding onvoldoende is zolang er geen afname komt van het aantal vluchten. Die afname moet ook tijdens het federaal overleg in overweging worden genomen.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Rompuy, u vond mijn antwoord te algemeen, maar ik vond dat ik heel concreet en duidelijk mijn principes en uitgangspunten heb mee gedeeld waarmee ik de plannen zal beoordelen. Ik was heel duidelijk, maar ik heb inderdaad geen uitspraken gedaan over de concrete routes, want dat is nu nog niet relevant. Het uitgangspunt van mezelf en de regering is nu veel belangrijker.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Van Rompuy en door de heren Bex en Lachaert werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over grensoverschrijdend milieuoverleg, naar aanleiding van de plannen voor een nieuw milieubelastend bedrijf in het Franse Halluin vlak bij Menen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Decaluwe tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over grensoverschrijdend milieuoverleg, naar aanleiding van de plannen voor een nieuw milieubelastend bedrijf in het Franse Halluin vlak bij Menen.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb in het verleden al heel wat parlementaire vragen gesteld over grensoverschrijdende milieuproblemen in de regio Zuid-West-Vlaanderen. Denken we maar aan de milieuhinder die het Moeskroense afvalverwerkingsbedrijf Meprec veroorzaakte en de nog steeds vervuilde Zwarte Spierebeek, die slecht gezuiverd water ontvangt van Roubaix.

– *De heer Patrick Lachaert treedt als voorzitter op.*

Naar aanleiding van een nieuw dossier van de stad Menen moet ik deze problematiek opnieuw aan kaarten. De stad Menen heeft al langer dan vandaag te kampen met een aantal grensoverschrijdende milieuproblemen zoals bijvoorbeeld te hoge PCB- en dioxinewaarden. U voert hierover een onderzoek uit, samen met minister Byttebier, in samenspraak met het stadsbestuur van Menen.

Een nieuw dossier doet de ergernis van de stad Menen nog aanwakkeren. Het betreft namelijk de vergunningsaanvraag voor de exploitatie van een nieuw milieubelastend bedrijf net over de grens in Halluin, op 270 meter van de dichtstbijgelegen woonzone in Menen. Het geplande bedrijf heeft de intentie om de slakken van de verbrandingsoven van Halluin en andere te ontijzeren, te verwijderen van non-ferrometalen, te breken en te zeven en de restmaterialen gebruiksklaar te maken voor toepassing in de wegenbouw. De verwerkingscapaciteit zou 100.000 ton per jaar bedragen.

De spreekwoordelijke druppel is echter de informele wijze waarop de stad Menen over deze plannen werd ingelicht en de mate waarin ze inspraak heeft gekregen in het dossier. Strikt juridisch moest ze volgens een aantal Europese wetgevingen mischien ook niet worden ingelicht.

Op 25 april 2002 heeft de préfecture du Nord tijdig, dus voor de start van het openbaar onderzoek, aan de gouverneur van de provincie West-Vlaanderen een afschrift gestuurd van bovenvermeld aanvraagdossier. Dit dossier werd vervolgens door het kabinet van de gouverneur aan de dienst Milieuvergunningen van de provincie bezorgd, die dit op 7 mei 2002 heeft doorgestuurd naar Aminal, afdeling Milieuvergunningen.

Begin juli 2003, na maar liefst 14 maanden en dus ver buiten de termijn, ontving het provinciebestuur een brief van de afdeling Milieuvergunningen met een gunstig advies voor de exploitatie van dit bedrijf. De vraag is of een juridische termijn niet noodzakelijk is. De administratie kan dan ook niet

Decaluwe

worden verweten dat ze laattijdig heeft geantwoord. Mijn punt is opnieuw dat er nog steeds niets concreet is vastgelegd inzake het structureel overleg tussen Vlaanderen, het noorden van Frankrijk en zelfs Wallonië.

De stad Menen werd dus niet betrokken bij de procedure. Via een Franse vriend van een Menenaar werd de stad geïnformeerd over deze plannen, die ze onmiddellijk is gaan inkijken in het stadhuis van Halluin om te weten welke impact ze zullen hebben op Menen. Zo is er sprake van 70 vrachtwagenbewegingen per dag. De belangen van Vlaanderen zijn dus volledig buiten beschouwing gelaten.

Tijdens het openbaar onderzoek heeft Menen een aantal opmerkingen officieel geformuleerd. Het gaat onder meer over de milieuhinder door vrijkomend stof, verkeershinder, enzovoort. Het dossier werd in opdracht van de voorzitter van het 'Tribunal administratif de Lille' geëvalueerd en gunstig verklaard. De opmerkingen van de stad Menen werden niet gemotiveerd afgewezen.

Intussen heeft de stad Menen een klacht ingediend tegen de lidstaat Frankrijk wegens het niet inlichten van de lidstaat België bij het plannen van grensoverschrijdende projecten. Ik wil me niet uitspreken over de vraag of deze klacht al dan niet gegrond is. Wat me wel zorgen baart, is dat door het uitblijven van duidelijke afspraken in dergelijke dossierprocedures met de Franse overheid en tussen de Vlaamse overheidsinstanties onderling, de Vlaamse belangen niet worden gehoord en dus volledig buiten beschouwing worden gelaten.

Mijnheer de minister, waarom heeft de Vlaamse overheid dit dossier zo lang laten liggen? Welke stappen van grensoverschrijdend milieuoverleg werden in dit dossier gezet? Bestaan er interne afspraken tussen alle Vlaamse besturen en diensten onderling en externe afspraken met buurlanden over de te volgen communicatielijnen bij de afhandeling van dergelijke dossiers? Zo ja, wat liep er dan mank in dit dossier? Zo nee, acht u het niet dringend noodzakelijk om zowel interne als externe duidelijk afgelijnde afspraken te maken zodat alle mogelijke belanghebbenden worden geïnformeerd en eventueel de mogelijkheid krijgen om te adviseren? Welke stappen zult of wilt u ondernemen om te komen tot een grensoverschrijdend structureel overleg?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Ik zal dadelijk ingaan op de vragen van de heer Decaluwe, maar eerst wil ik een algemene regeling toelichten die van toepassing is op projecten met mogelijke grensoverschrijdende milieueffecten. Ook wil ik even stilstaan bij het proces dat sinds ruim een jaar loopt, het zogenaamde Actieplan Milieu en Gezondheid.

Er zijn op wettelijk vlak twee verschillende situaties. Als we het hebben over projecten op het grondgebied van een aangrenzend gewest – ik denk hierbij bijvoorbeeld aan het dossier-Meprec te Moeskroen of het motorcrossterrein te Hélécine – dan is het samenwerkingsakkoord van 4 juli 1994 tussen Vlaanderen, Wallonië en Brussel van kracht. Dit akkoord bepaalt dat het Vlaams Gewest moet worden geïnformeerd in geval van MER-plichtige projecten met grensoverschrijdende milieueffecten. Dit is concreet geregeld in het Vlarem voor wat Vlaanderen betreft. Tussen de drie gewesten wordt voortdurend – om de 3 maanden – structureel overleg gepleegd.

Wanneer we te maken hebben met projecten van een aangrenzend land, in dit geval Frankrijk, dan is de informatie-uitwisseling over projecten met landgrensoverschrijdende milieueffecten geregeld in de EU-wetgeving. Dit is het geval voor de MER-plichtige projecten door de Europese regelgeving 97/11/EG van 3 maart 1997, en voor IPPC-bedrijven door de Europese richtlijn 96/61/EG van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (IPPC). Ik ga daarover niet technisch uitweiden, maar in essentie komt het erop neer dat de ene lidstaat de andere moet informeren, en dat daarvoor enkele spelregels gelden. In bepaalde gevallen, met name voor IPPC-bedrijven, moet de informatie zelfs toegankelijk zijn voor het publiek. Op 12 januari 1999 heeft de Vlaamse regering beide Europese richtlijnen omgezet in intern recht, meer bepaald in het Vlarem. Sinds 1 mei is deze regeling van kracht.

De heer Decaluwe wijst zeer terecht op de zware milieubelasting waarmee de regio Menen vandaag wordt geconfronteerd. Om die reden heeft mevrouw Dua vorig jaar een werkgroep opgericht met als opdracht het Actieplan Milieu en Gezondheid voor de regio Menen uit te werken. Ik zet die opdracht voort.

Op 26 september laatstleden heb ik in Menen het actieplan voorgesteld aan alle actoren van dit dossier. Omwille van de complexiteit van het dossier-Menen, is er gekozen voor een vrij ruime samenstelling van de werkgroep.

Sannen

De belangrijkste partner is het stadsbestuur zelf, dat zijn verantwoordelijkheid heeft genomen en op dit moment fungeert als trekker van de technische werkgroep die het actieplan uitwerkt. Daarnaast zetelt via de milieuraad ook een delegatie van de omwonenden in de werkgroep. Ook het provinciebestuur wordt daarbij betrokken. Dat bestuur is een belangrijke vergunningverlener en heeft, in het kader van de grensoverschrijdende samenwerking met Frankrijk, het milieuthema op de agenda geplaatst.

Ook de OVAM is vertegenwoordigd, omdat we te maken hebben met een vrij grote historische verontreiniging. Aan de werkgroep nemen ook de VMM en de Milieu-inspectie deel, omdat op sommige plaatsen de verontreiniging nog verder duurt. Het gaat dan vooral om hoge concentraties PCB's en dioxines. De laatste belangrijke partners zijn de mensen die werken aan het gezondheidsbeleid: de Vlaamse administratie Gezondheid en het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

We pakken het probleem in Menen op een geïntegreerde manier aan. Het is een experiment dat we – als het resultaat positief is – ook kunnen hantieren in andere regio's met milieuvervuiling.

De vraag van de heer Decaluwe handelt over een Frans vergunningdossier voor de verwerking van 100.000 ton slakken, afkomstig van verbrandingsovens. Het openbaar onderzoek liep van 10 juni tot 10 juli 2002. In deze periode heeft de afdeling Milieuvergunningen het dossier onderzocht. Hieruit bleek dat het dossier niet onder de vermelde Europese richtlijn over de uitwisseling van informatie valt. Het verzoek van de provincie West-Vlaanderen was dus zonder voorwerp.

Het stadsbestuur van Menen maakt zich terecht zorgen over de komst van het bedrijf en vroeg de hulp van de Vlaamse overheid om alle mogelijke verweermiddelen te onderzoeken. Dit is gebeurd door de afdeling Europa en Milieu. Met een uitgebreide nota heb ik aan de stad Menen alle mogelijkheden op een rijtje gezet, en mijn hulp aangeboden om eventuele verdere stappen te zetten, hoewel de kansen op juridisch afdwingbare uitspraken eerder gering zijn.

Ik heb naar aanleiding van het bezoek aan Menen ook de burgemeester van Halluin ontmoet. Hij wil de stad Menen betrekken bij zijn advies. Boven-

dien moet een bouwvergunning gepaard gaan met een overkapping, wat een tegemoetkoming is.

Parallel heeft ook de afdeling Milieuvergunningen op 9 juli 2003 een advies verleend aan het provinciebestuur van West-Vlaanderen. Ik was op dat moment hiervan niet op de hoogte. Dit advies was – gelet op het Actieplan Milieu en Gezondheid Menen – gunstig. Ik weet niet of dit, gezien de context waarin we ons bevinden, het juiste advies was.

Een van de krachtlijnen van het Actieplan is het grondig en kritisch onderzoeken van lopende milieuvergunningdossiers. Misschien moeten we bij een adviesverlening over een grensoverschrijdende vergunning meer rekening houden met de krachtlijnen. De krachtlijnen zijn doorgepraat met alle betrokkenen. Ik hoop dat de provincie hiernaar gehandeld heeft in haar advies.

Omdat het de inschatting is dat de juridische slaagkansen in grensoverschrijdende dossiers met Frankrijk eerder gering zijn, heb ik ervoor gekozen om parallel de diplomatieke weg te volgen – niet specifiek voor dit concrete dossier, maar om de hele problematiek van de grensoverschrijdende milieuvervuiling aan te kaarten. Door verschillende brieven te sturen aan de Franse minister van Leefmilieu, de Franse ambassade in Brussel en de prefect van het Département du Nord, is intussen een en ander aan het bewegen.

Ik heb ook een persoonlijk onderhoud gehad met de heer prefect, en hem gevraagd om meer aandacht te besteden aan de grensoverschrijdende vervuiling. Deze diplomatie begint stilaan vruchten af te werpen. Volgende week zitten de Vlaamse en de Franse milieu-inspectie in Rijsel rond de tafel om samen controles uit te voeren en hierover praktische afspraken te maken.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de minister, ik hoop dat de initiatieven die u nu neemt ook worden omgebouwd tot een structureel overleg. Dit is van cruciaal belang. Ik dring hier al jaren op aan. Als volgende stap moet een protocol worden uitgewerkt tussen de bevoegde overheden, om een aantal zaken uit te klaren en te voorkomen dat we binnen enkele maanden opnieuw met een dossier te maken krijgen en niet duidelijk is wat moet gebeuren.

Uit de briefwisseling die ik heb bekeken, blijkt dat de stad Menen zich een beetje achter de provincie verschuilt. De provincie heeft strikt juridisch geant-

Decaluwe

woord. Als ik u goed begrijp, neemt u afstand van het positief advies.

Minister Ludo Sannen : Het gaat over de voorbereidende teksten van de afdeling Milieuvergunningen.

De heer Carl Decaluwe : Als dit niet past binnen een algemeen kader hebben we een probleem. We moeten het structureel oplossen. Dit is uw verantwoordelijkheid, maar ook die van de minister van Buitenlands Beleid, mevrouw Ceysens. Zij moet ook betrokken worden bij de grensoverschrijdende samenwerking.

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Er is het Actieplan, waarvan ook het vergunningenbeleid een onderdeel is. Ook voor grensoverschrijdende vergunningen moeten we hiermee rekening houden.

Ikzelf heb initiatieven genomen – brieven geschreven en overleg gevoerd met de prefect – , maar zal met minister Ceysens bespreken of we verdere stappen kunnen zetten.

De voorzitter : Misschien is ook de vraag, door onze Europese parlementsleden, om de Europese regelgeving te verfijnen, aangewezen.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de uitvoering van het raamakkoord Blankaartbekken

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Maes tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de uitvoering van het raamakkoord Blankaartbekken.

De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het Blankaartbekken ligt in de Westhoek. U herinnert zich waarschijnlijk de tv-beelden van de overstromingen in 1993, 1995 en later.

In maart 2001 tekenden de belangrijkste betrokkenen – gemeentebesturen, polderbestuur, Natuurpunt, provinciebestuur en Vlaams gewest – een raamakkoord over het waterbeheer in het Blankaartbekken. Voorafgaand aan het raamakkoord hadden de toenmalige ministers van Leefmilieu en Openbare Werken, mevrouw Dua en de heer Stevaert, een protocolovereenkomst.

Dit raamakkoord is van essentieel belang voor de relatie tussen landbouw en natuur, en tussen de betrokkenen lokale besturen en de Vlaamse overheid. Na jarenlange discussies en vaak moeilijk lokaal overleg, is men tot een volwaardige consensus gekomen, waarmee iedereen tevreden is.

Het raamakkoord heeft 2 uitgangspunten. Ten eerste, het behouden en ontwikkelen van de internationaal belangrijke natuurwaarden in het Blankaartbekken ; door een aangepast integraal waterbeheer, conform de bepalingen van de Europese Vogelrichtlijn en de Ramsar-conventie. Ten tweede, het garanderen van de veiligheid van de bewoners van het Blankaartbekken, en het vermijden van schade aan de woningen door overstromingen.

Er werden 2 concrete maatregelen voorgesteld : de bouw van een winterdijk die de abnormale overstromingen van landbouwbedrijven moet voorkomen en het versneld aankopen van alle overstroombare gronden in het Blankaartbekken – desnoods in der minne, met een wederbeleggingsvergoeding door het aankoopcomité. De percelen werden op kaart gezet en de kredieten vrijgemaakt. Met deze maatregelen zou het waterpeil op een ecologisch verantwoorde manier worden aangepast.

In juni 2001 tekenden de ministers van Leefmilieu en Openbare Werken een protocol, met afspraken over de administraties die voor de uitvoering instaan.

De procedure voor de aanleg van de waterkering loopt. Er is een kippenbedrijf onteigend en de hoeve Leeman werd aangekocht. De werken voor de winterdijk zouden starten in januari 2005.

De kern van het raamakkoord is de aankoop van de gronden. Daar loopt een en ander mis. Het systeem om de gronden aan te kopen werkt niet : veel eigenaars speculeren en hopen dat de klok zal teruggedraaid worden. Zij verkopen dus niet.

Samen met heel wat mensen van de afdeling Natuur, het aankoopcomité en de VZW Natuurpunt zijn we tot de conclusie gekomen dat er maar één

Maes

manier is om die achilleshiel te versterken, namelijk de onteigeningsbesluiten voor de aan te kopen zones. Ook de landbouwers zelf vragen dit, omdat ze dan zekerheid hebben dat er geen weg terug is. Zolang er geen onteigeningsbesluit is, beschouwt ook het aankoopcomité de aankoop van de gronden in het Blankaartbekken niet als prioritair.

Wat zal het gevolg zijn als we er niet in slagen om die gronden aan te kopen? Het betekent dat de uitvoering van het raamakkoord volledig wordt gehypothekeerd. Een peilverhoging kan slechts worden ingesteld als de winterdijk is gebouwd, maar ook als andere overstroombare gronden zijn aangekocht. We vrezen dat dit niet gebeurt. Daardoor komen we terug in de patstelling van maart 2001. De hele streek kijkt er met argusogen naar. Wanneer dit niet gebeurt, zal dit leiden tot een enorm gezichtsverlies voor de meerderheidspartijen. Het zal ook zeer slecht zijn voor de regeringspartijen in het kader van het raamakkoord waarover zoveel te doen geweest is.

Het probleem heb ik reeds verschillende malen gemeld, via brieven en tussenkomen. Het is nu echt vijf voor twaalf. Ik verwacht van de minister dat hij bijkomende maatregelen neemt en zijn daadkracht laat zien zodat dat raamakkoord niet op de helling komt te staan. Dat zou immers betekenen dat al het voorbereidend werk voor niets is geweest en de verwachtingen die de overheid heeft gecreëerd niets meer zouden zijn dan een lege doos. Dit is voor ons onaanvaardbaar.

Een bijkomend probleem is dat de overheid een berisping riskeert van de Europese Commissie omdat er geen maatregelen zijn genomen voor de uitvoering van de Europese vogelrichtlijn. In 1991 werden we al eens door de Europese Unie terechtgewezen voor het ontbreken van een beleid ter bescherming van De Blankaart. Dan heeft de toenmalige milieuminister het ecologisch impulsgebied op poten gezet. Er werden zandvangen gebouwd en heel wat maatregelen genomen. Nu – 12 jaar later – zien we dat er verder niets is gebeurd, althans niet in de realiteit, alleen op papier.

Mijnheer de minister, wat is de huidige stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het raamakkoord Blankaartbekken? Welke werken lopen vertraging op en/of werden niet uitgevoerd? Welke maatregelen zult u nemen om de uitvoering van het raamakkoord nieuw leven in te blazen? Op welke manier wilt u een terechtwijzing van de Europese Commissie vermijden?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, mijnheer Maes, ik heb in de krant kunnen lezen dat u van oordeel bent dat wij ons werk niet doen. Hiermee gooit u ook een steen naar de administraties die dit dossier reeds gedurende vele maanden nauwgezet voorbereiden. Ik ben blij dat ik de kans krijg een en ander toe te lichten.

Het raamakkoord is een weerspiegeling van een broos evenwicht tussen de belangen inzake natuurbehoud en landbouw. Beide partijen hebben in het Blankaartgebied een belangrijke rol te spelen. Na jaren van twisten was men gelukkig tot de conclusie gekomen dat het conflictmodel, dat ik geen nieuw leven wil inblazen, geen meerwaarde oplevert en dat er een consensus moest worden gezocht waarbij de belangen van de landbouw en van het natuurbehoud op elkaar moesten worden afgestemd. Voormalig minister Dua bracht alle actoren samen en kon een consensus bereiken over een raamakkoord dat vandaag wordt uitgevoerd.

Ik ben er zeker van dat we stap voor stap tot een globale oplossing zullen komen voor het Blankaartgebied. Gezien het broze evenwicht in de streek is enige sereniteit hier wel gewenst. Het raamakkoord bevat belangrijke principes die op sommige vlakken nog concreet dienen te worden uitgewerkt. Vandaag heeft iedereen er belang bij dit broze evenwicht en de consensus in stand te houden. Diverse administraties werken er op dit ogenblik nog aan. Laten we dit niet doorkruisen.

Ik geef u de huidige stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het raamakkoord. In het kader van de dijkaanleg en de wegverhoging ter bescherming van de hoger gelegen landbouwgronden en de verhoging van het waterpeil is het volgende gebeurd. De topografische opmeting van de laaggelegen overstroombare gronden in opdracht van de afdeling water van Aminoal is in 2001-2002 uitgevoerd. Het tracé van de dijk werd grotendeels vastgelegd in het raamakkoord en de laatste knelpunten werden in de maanden nadien opgelost dankzij een aantal aankopen door de Vlaamse Landmaatschappij, die ruilgronden vrijmaakte. Het ontwerp van dijk- en wegverhoging en de binnendijkse ontwatering werd in opdracht van de afdeling Water van Aminoal in 2003 voltooid. De opmaak van een MER werd in opdracht van de afdeling Waterwegen Kust van AWZ midden 2003 gestart. De opdracht tot opmaak van een passende beoordeling in het kader van de vogelrichtlijn werd door afdeling Waterwegen Kust midden 2003 gegeven. De onderhandelingen tussen afdeling Water

Sannen

en de VLM over grondoverschotten die aan de noodzakelijke milieuhygiënische en geotechnische voorwaarden dienen te voldoen en waarover de VLM in het kader van de ruilverkavelingen zou beschikken, zijn ongeveer lopende. Het aankoopcomité Brugge is op verzoek van AWZ gestart met de opmaak van een schattingsverslag voor de ont-eigening van de landbouwgronden waar de dijk zal worden aangelegd. De VLM is belast met de berekening van de vergoedingen voor de waterpeilverhoging. Dit voor wat betreft voorbereidingen voor de uitvoering voor de dijkaanleg.

In het kader van de verwerving van de laaggelegen overstroombare hooilanden heeft de Vlaamse regering het gebied aangeduid als prioritair verweringsgebied waardoor gedurende een bepaalde periode een wederbeleggingsvergoeding kan worden uitbetaald. Hiervoor zijn de nodige budgetten ingeschreven. Tussen eind 2002 en oktober 2003 werden op die manier 57 hectaren laaggelegen overstroombare gronden ten gunste van afdeling Natuur van Aminoal door het aankoopcomité Brugge verworven. De VLM heeft de hoeve Leeman verworven die gedeeltelijk als grondenbank wordt ingezet, voornamelijk in functie van een optimale locatie van de dijk.

De uitvoering van het raamakkoord zit in grote lijnen op schema. Ik weet dat er vragen zijn over mogelijke onteigeningen, maar we moeten rekening houden met de afspraken die zijn gemaakt in het raamakkoord. Daar is men er nooit van uit gegaan dat alle gronden sowieso zouden worden gekocht, maar dat er een vergoeding zou zijn voor cultuurschade en waterdaling als het waterpeil zou zijn verhoogd. Als men in vergoedingen voorziet, dan gaat men er ook vanuit dat sowieso niet alle gronden zullen worden aangekocht of onteigend. Dit raamakkoord steunt op een consensus waarin we de prioriteit voor aankopen willen doorzetten en de middelen ervoor blijvend ter beschikking willen stellen en waarin de opdracht aanwezig is om de prioritaire aankoop te doen. Op geen enkel moment was er een consensus over de onteigening. Ik heb daarnet al een oproep gedaan om te proberen de consensus te behouden gezien de preciaire situatie waarin het akkoord tot stand is gekomen.

U vraagt naar maatregelen om de uitvoering van het raamakkoord nieuw leven in te blazen. Uit de opsomming die ik daarnet heb gemaakt, blijkt dat de zaak goed wordt opgevolgd. U wil een beeld schetsen alsof het raamakkoord niet wordt uitgevoerd. Dat is niet correct. Alle afspraken worden

voorbereid en uitgevoerd. We spreken hier over een grote oppervlakte en vrij ingrijpende werken in een gevoelig gebied. Laat ons de zaak niet overhaasten en daardoor opnieuw in een conflictsituatie belanden. Dat help de Blankaart ook niet vooruit.

Gezien de aankoopresultaten beneden de verwachtingen blijven, heb ik de VLM gevraagd om een contract voor te bereiden in functie van de oprichting van een grondenbank zoals in de Antwerpse haven en Kruike het geval is. Misschien kan dit ook aanleiding geven tot bijkomende grondmobiliteit. Momenteel wordt ook onderzocht of het instrument van de natuurinrichting een meerwaarde kan betekenen om de doelstellingen van het raamakkoord te realiseren. Als deze opties eenmaal zijn voorbereid, zal ik ze opnieuw ter bespreking voorleggen aan de stuurgroep. Ik wil de transparantie van het besluitvormingsproces in de stuurgroep dan ook blijvend bewaken, uitgaand van het raamakkoord.

U vroeg me hoe we een tweede terechtwijzing van de Europese Commissie willen vermijden. De eerste terechtwijzing, 12 jaar geleden, handelde over het niet aanmelden van het gebied als vogelrichtlijngebied. Dat is ondertussen gebeurd. Deze zittingsperiode is ook de bijpassende Europese richtlijn omgezet in Vlaamse regelgeving. Dat is u welbekend. Ondertussen wordt een passende beoordeling voorbereid in verband met de werken. Via deze passende beoordeling zullen we de commissie op de hoogte stellen over de plannen en het gebied. Het zou me verbazen dat de uitvoering van een plan dat het verdere herstel van de natuurwaarde tracht te verzoenen met de landbouwbelangen zou leiden tot een tweede terechtwijzing. U maakt een bizarre redenering terzake, die ik niet helemaal kan volgen.

Misschien moeten we de commissie ook op de hoogte brengen van de beslissing van deze Vlaamse regering om de jachtperiode in het gebied te verkorten tot 15 november. Dat betekent dat er nadien geen jachtverstoring meer is voor het stijgende aantal watervogels die in het gebied overwinteren, ook voor die soorten die worden beschermd door de Europese regelgeving. Wellicht is dat een primeur op Europees vlak, en kan Vlaanderen terzake een pionier worden genoemd.

Mijnheer Maes, ik denk dat wij het raamakkoord consequent blijven uitvoeren, rekening houdend met het evenwicht dat in dat akkoord tot stand is gekomen. Ik zou u ook willen vragen die consensus en dat evenwicht mee te helpen bewaken. We wil-

Sannen

len immers niet terug naar een conflictsituatie. Dat is ook niet goed voor de Blankaart, en het druist principieel in tegen mijn uitgangspunt, namelijk dat ik het toekomstige beleid nog dit jaar gestalte wil geven.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Mijn aanval was ook niet persoonlijk bedoeld : u bent pas een paar maanden minister. Maar het verhaal dat u vertelt, is theoretisch : de praktijk is anders. Van de 450 hectaren die moeten worden verworven, zijn er vandaag 115 hectaren verworven. Ter plaatse zegt men me dat, zolang er geen daadkracht is van de minister en zijn administratie om over te gaan tot onteigening, er geen verdere druk meer is om die gronden te verwerven. Als die gronden niet zijn verworven, dan staat het raamakkoord op de helling. Als men het waterpeil ecologisch verantwoord wil verhogen of veranderen, dan moet er aan 2 voorwaarden voldaan zijn. Er moet een winterdijk worden gebouwd, en de gronden moeten worden verworven. De winterdijk kan in 2005 worden gebouwd, maar vandaag zijn slechts iets meer dan 100 hectaren verworven als eigendom. Ik hoop dat u gelijk krijgt. Wij willen ook geen conflictsituatie. Maar we willen wel dat wat is overeengekomen, wordt uitgevoerd binnen de termijn die is vastgelegd.

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Ik dank u voor die laatste reactie. We willen constructief naar een oplossing zoeken. Ik ben het met u eens wanneer u stelt dat de aankoop van deze gronden trager dan gewenst verloopt. Daarom heb ik ook de maatregel genomen waardoor de VLM in het kader van een grondenbank en grondenruil misschien bijkomende impulsen kan geven. Dat kan een goede oplossing zijn voor de landbouwers : zij kunnen een bepaald aanbod of een bepaalde ruil realiseren.

Ik herhaal echter dat het niet noodzakelijk is om alles te verwerven. Zoals ik zei, is er immers in schadevergoedingen voorzien. Maar ik beseef wel dat, als men niet het grootste deel van deze gronden kan verwerven, men in de praktijk een probleem krijgt. Daar moeten we aan werken. Hoe dan ook, een onteigeningsbesluit zou op dit ogenblik een verkeerd signaal zijn. Het zou een nefaste invloed hebben op de gemoedsrust, waardoor we misschien verder afstaan van het doel dat we samen willen bereiken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12 uur.*
